

Грантова програма «Підтримка органічного сектору в Україні», ініційована об'єднанням «Органічна Ініціатива»

Органічне виробництво в Україні почало активно розвиватись на початку 2000-х років, вже тоді Україну почали вважати одним із важливих постачальників органічної продукції на ринок ЄС. Впродовж багатьох років Україна залишається надійним постачальником органічної продукції і зберегла свої позиції під час пандемії COVID-19, коли були порушені ланцюги постачання. В останні роки Україна впевнено входила до ТОП 5 найбільших постачальників органічної продукції до ЄС.

Відповідно до звіту Єврокомісії у 2020 р. Україна посіла 4 місце у світі зі 123 країн за обсягами імпорту органічної продукції до ЄС із часткою у 7,8%. У 2020 році Україна експортувала до ЄС 217 210 тон органічної продукції. Ключові групи експортованих органічних продуктів - зернова та олійна продукція (найбільший експортер до ЄС), соя, мед, овочі та фрукти разом із продуктами їхньої переробки. Загалом експорт органічної продукції з України за результатами 2020 року склав 332 тисячі тон на суму близько 204 мільйонів доларів США.

З 24 лютого 2022 року (від початку широкомасштабного вторгнення росії на територію України) органічний сектор України, як і вся аграрна та продовольча промисловість, потерпає від російської агресії. Значна частина земель, що зайняті під органічне виробництво, опинилась у місцях ведення бойових дій та під окупацією. Незважаючи на усі складнощі, багато органічних виробників розпочали посівні роботи, надають органічні продукти українським захисникам, надають житло та харчування для біженців з різних куточків України.

За цих умов українські виробники органічної продукції потребують підтримки задля продовження ведення органічного сільського господарства, забезпечення населення України та інших країн органічними продуктами.

Мета грантової програми – підтримка виробників органічних продуктів, збереження та посилення спроможності органічного сектору України у середньо- та довгостроковій перспективі. **Учасники програми - оператори органічного ринку, надавачі послуг, громадські організації та спілки, що працюють у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції – юридичні особи резиденти України.**

Грантову програму ініційовано об'єднанням «Органічна Ініціатива», до складу якого входять ключові учасники органічного сектору України. Органічна Ініціатива об'єднала зусилля та ресурси однодумців і розпочала свою діяльність у квітні 2020 року; вона має на меті сприяння розвитку органічного ринку та зростанню торгівлі українською органічною продукцією на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Грошовий фонд грантової програми формується з благодійних пожертв та внесків фізичних та юридичних осіб (резидентів та нерезидентів України), цільових внесків міжнародних проєктів/програм технічної допомоги та інших надходжень.

Грантова програма діє на постійній основі (до ухвалення рішення про її зупинку), з проміжними етапами та визначеними кінцевими термінами для розгляду заявок грантовим комітетом.

Грантовий комітет складається щонайменше з 5 осіб, до його складу входять представники Органічної Ініціативи та міжнародних проєктів/програм технічної допомоги.

Адміністрування грантової програми здійснюють Міжнародна благодійна організація «Інформаційний центр «Зелене досьє» та Львівська міська громадська організація «Екотерра» відповідно до рішення Органічної Ініціативи та статутних завдань організацій.

Етапи програми:

1 етап

Термінова підтримка органічних виробників, які постраждали від російського вторгнення з 24 лютого 2022 року, для проведення сертифікації у 2022 році.

На цьому етапі можуть бути підтримані:

- мікро, малі та середні підприємства (ММСП у визначенні ІФС¹);
- виробники, що мають площі до **100 га**, зайняті під органічне виробництво, та знаходяться під контролем органу іноземної сертифікації, який включено до Переліку органів іноземної сертифікації (dpss.gov.ua) станом на 24.02.2022;
- виробники, площі яких розташовані на території Житомирської, Київської, Чернігівської, Харківської та Сумської областей, що були окуповані протягом перших місяців вторгнення, або території інших областей, які постраждали від активних бойових дій чи прямих ударів. На момент підписання договорів про надання підтримки такі площі повинні перебувати на підконтрольних Україні територіях.

Можливі напрямки підтримки та форми діяльності в рамках першого етапу грантової програми:

- надання підтримки для покриття витрат для проведення сертифікації органічного виробництва (пріоритет для термінової підтримки);
- закупівля органічних продуктів у виробників органічних продуктів (з подальшим поширенням серед внутрішньо переміщених осіб, вразливих верств населення тощо);
- підтримка доступу до засобів захисту рослин, добрив та інших допоміжних продуктів, дозволених для використання в органічному виробництві, насіння, та інші види підтримки в галузі технологій органічного виробництва.

Виробники повинні надіслати запит про надання термінової підтримки не пізніше 20 травня 2022 року на електронну адресу info@organicinitiative.org.ua.

З додатковими питаннями можна звернутись до Наталі Чоловської, президентки ЛМГО «Екотерра» за тел. +38 050 430 76 23.

Заявники будуть повідомлені про рішення щодо підтримки не пізніше **1 червня 2022 року**.

Участь у першому етапі програми не виключає можливості участі в наступних етапах, однак на інші види діяльності.

Максимальний розмір підтримки в рамках 1 етапу програми складатиме 70 тис. грн (близько 2 250 швейцарських франків).

Кошти можуть бути витрачені грантоотримувачем на:

- відшкодування (повне або часткове) вартості органічної сертифікації;
- викуп готової органічної продукції для забезпечення продовження діяльності;
- організація заходів (дні поля, день відкритих дверей, фестиваль/школа на господарстві тощо) для стимулювання розвитку продажів органічної продукції та підвищення обізнаності споживачів на внутрішньому ринку;
- залучення незалежних експертів з метою надання консультацій щодо розвитку підприємства;

¹ Мікропідприємства – це підприємства, що мають менше 10 працівників та вартість активів і чистий річний дохід від реалізації продукції (товарів, послуг) до \$100,000; малі підприємства - це підприємства, що мають менше 50 працівників та вартість активів і чистий річний дохід від реалізації продукції (товарів, послуг) до \$3 млн; середні підприємства - це підприємства, що мають менше 300 працівників та вартість активів і чистий річний дохід від реалізації продукції (товарів, послуг) до \$15 млн.

- створення інтернет-магазинів чи локальних місць продажу для покращення доступу споживачів до органічної продукції;
- закупівлі насіння, садивного матеріалу, допоміжних продуктів (засобів захисту рослин, добрив тощо) та речовин, дозволених для використання в органічному виробництві тощо.

Не будуть підтримуватись такі витрати:

- капітальні інвестиції: будівництво, купівля/оренда земельних ресурсів;
- заробітна плата;
- відшкодування витрат на проїзд, проживання та харчування;
- податки та соціальні виплати, страхування;
- не будуть покриватись витрати, зроблені до 24.02.2022.

Критерії відбору заявок для участі в грантовій програмі:

- змістовна відповідність заявки умовам грантової програми;
- логічна побудова заявки (чіткий та реалістичний план дій);
- ефективність діяльності (очікувані практичні результати на виході);
- організаційна спроможність заявника;
- адекватність бюджету, його відповідність змісту заявки та умовам грантової програми.

Оприлюднення інформації про грантову програму: вся інформація про грантову програму - умови, форми заявки та вимоги до звітності, інформація про благодійників та грантоотримувачів буде оприлюднюватися та оновлюватися на сайті адміністратора проекту щонайменше раз на три місяці.

2 етап

Цей етап програми буде спрямований на посилення спроможності органічного сектору, підтримку органічних операторів та розвиток органічного ринку в Україні.

Важливим на цьому етапі є створення передумов для подальшого розвитку органічного сектору. Надаватиметься підтримка ініціатив, що сприятимуть відновленню економічної спроможності операторів та надавачів послуг органічного ринку.

Можливі напрямки підтримки та форми діяльності в рамках другого етапу грантової програми:

- розвиток внутрішнього ринку органічної продукції в Україні та стимулювання збуту органічної продукції;
- скорочення ланцюгів постачання від виробника до споживача;
- покращення доступу до допоміжних продуктів (засобів захисту рослин, добрив тощо) та речовин, дозволених для використання в органічному виробництві, а також до насіння та садивного матеріалу;
- підвищення обізнаності про органічні продукти тощо.

Максимальний розмір підтримки в рамках 2 етапу грантової програми складатиме 5 тис. швейцарських франків у гривневому еквіваленті.

Терміни проведення 2 етапу програми будуть оприлюднені окремо і залежатимуть від доступних коштів.

Більш детальна інформація про грантову програму та форми запитів за посиланням <https://www.dossier.org.ua/projects/organic-sector-support>.

Зверніть увагу! Кошти в рамках грантової програми будуть перераховані на розрахунковий рахунок як «цільова безповоротна благодійна допомога за грантом». Грантоотримувачі самостійно несуть відповідальність за сплату податків та звітність.